

יִזְמִין וּשְׁנִיין עֲלָאִין מוֹסְרִין בְּרַכָּאן עַל רִישֵׁיהּ וְקִדְשָׁא בְרִיךְ הוּא קָרִי לִיהּ (ישעיה כ"ט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתְּהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

תָּא חֲזִי כְּלָלָא דְאֹרִייתָא בְּהַאי קָרָא רְמִיזִין וְכְלָלָא דְכָל אֵינֹון אֲמִירָן דְאֶתְפְּרִי בְּהוּן עֲלֵמָא בְּאַחַד רְמִיזִין הֵדָּא הוּא דְכֶתִיב, (איוב כ"ג) וְהוּא בְּאַחַד וּמִי יִשְׁכְּנוּ וְנִפְשׁוּ וְיַעֲשׂוּ. וְכַהוּן אֶתְפְּרִי עֲלֵמָא וְעַל דָּא תְּגִינֵן פְּעֻשָׁרָה מְאָמְרוֹת נְבָרָא הָעוֹלָם וְכוּי' וְאוּקִימְנָא דְכוּלְהוּ עֻשָׁרָה וְכַלְהוּ כְּלִילָן בְּקָרָא קְדָמָא דְאֹרִייתָא:

(דף פ"ב ע"א)

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, רָאשִׁי תִּיבּוֹת אֱהוּ"ה, דְּבִיהּ אֶתְפְּרִיאֵי שְׁמִיא וְאַרְעָא. א"ה, בִּיהּ אֶתְפְּרִיאֵי שְׁמִיא. ו"ה, בִּיהּ אֶתְפְּרִיאֵת אַרְעָא, וְכָל מַה דְּאִית בָּהּ. וְהוּא יְהִיב תִּיאֻבְתָּא בְּכָל אֵילָנִין וְעֻשְׁבִּין דִּי בְּאַרְעָא. וְהוּא מַה דְּאָמְרוּ, אֵין לָךְ עֻשְׁבִּי וְעֻשְׁבִּי מִלְּמַטָּה שְׁאִין עֲלִיו מִלְּאָף מִלְּמַעְלָה שְׁמַכָּה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ גְּדֹל. שְׁנַאֲמַר (איוב לח לג) הִידְעַת חֻקּוֹת שָׁמַיִם אִם תִּשְׁטְרוּ בְּאַרְץ.

תָּא חֲזִי, כְּתִיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, וְכֶתִיב וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, דְּהַאי אוֹר דְּלִתְתָּא, כְּדִ נְהִיר, נְהִיר מְחִילָא דְאֶתְיְהִיב לִיהּ מִטּוֹב דְּלַעֲיִלָּא.

וּבְגִין כְּךָ מְנִין יְמוֹת הַחֲמֶה שְׁלֹשׁ מְאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים, תְּשַׁעָּה וְאַרְבַּעִין שְׁבוּעִין מְנַהוּן, לְקַבִּיל הַאי דְרָגָא דְצַדִּיק, דְּאִיקְרִי טוֹב, וְאִיהִי שְׁבִיעִי, וַיִּנִּיק מְנִיהּ הַאי שְׁמִשָּׁא דְלִתְתָּא, שְׁבַע שְׁבוּעִין שְׁבַע זְמַנִּין, לְקַבִּיל שְׁבַע שְׁבוּעִין שְׁבַע זְמַנִּין, דְּאִיהוּ יְנִיק מְאִימָא עֵילְאָה, דְּאִיקְרִי יוֹבֵל. וְלְקַבִּילָא שְׁנֵי יוֹבֵל דְלִתְתָּא.

אַשְׁתְּאַרוּ מִשְׁלֹשׁ מְאוֹת וַחֲמִשָּׁה וְשִׁשִּׁים תְּרִין

בְּרֻכּוֹת עַל רֵאשׁוֹ, וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא קוֹרָא לוֹ (ישעיה מט) וַיֹּאמֶר לִי עֲבָדִי אֶתְּהּ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאֵר.

בְּא וְרֵאָה, כְּלָל הַתּוֹרָה רְמוּזִים בְּפִסּוּק הַזֶּה, וְהַכְּלָל שֶׁל כָּל אוֹתָם אֲמִירוֹת שְׁבָהִם נְבָרָא הָעוֹלָם, בְּאַחַד רְמוּזִים. זֶהוּ שְׁכֵתוֹב (איוב כ"ג) וְהוּא בְּאַחַד וּמִי יִשְׁכְּנוּ וְנִפְשׁוּ אוֹתָהּ וַיַּעֲשׂוּ, וְכַהֵם נְבָרָא הָעוֹלָם. וְעַל זֶה שְׁנִינּוּ, בְּעֻשָׁרָה מְאָמְרוֹת נְבָרָא הָעוֹלָם וְכוּי', וְבִאֲרָנוּ שְׁכָלָם עֻשָׁרָה, וְכָלָם כְּלוּלִים בְּפִסּוּק הַרְּאשׁוֹן שְׁבַתּוֹרָה.

בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ, רָאשִׁי תִּבּוֹת אֱהוּ"ה, שְׁבוּ נְבָרָאוּ שְׁמַיִם וְאַרְץ. א"ה בּוּ נְבָרָאוּ הַשָּׁמַיִם, ו"ה בּוּ נְבָרָא הָאָרֶץ וְכָל מַה שְׁיֵשׁ בָּהּ, וְהוּא נִתֵּן תְּשׁוּקָה בְּכָל הָאֵילָנוֹת וְהַעֲשָׂבִים שְׁבַאֲרָן. וְהוּא מַה שְׁאֲמְרוּ אֵין לָךְ עֻשְׁבִּי וְעֻשְׁבִּי מִלְּמַטָּה שְׁאִין עֲלִיו מִלְּאָף מִלְּמַעְלָה שְׁמַכָּה אוֹתוֹ וְאוֹמֵר לוֹ גְּדֹל, שְׁנַאֲמַר (איוב לח) הִידְעַת חֻקּוֹת שָׁמַיִם אִם תִּשְׁטְרוּ בְּאַרְץ. בְּא וְרֵאָה, כְּתוֹב (בראשית א, ה) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר יוֹם, וְכֶתוֹב (שם ב) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאוֹר כִּי טוֹב, שְׁכַשְׁמֵאִיר הָאוֹר הַזֶּה שְׁלִמְטָה, מֵאִיר מְהַכַּח שְׁנַתָּן לוֹ מִהַטּוֹב שְׁלִמְעֵלָה.

וּכְמוֹשִׁים כְּךָ מְנִין יְמוֹת הַחֲמֶה שְׁלֹשׁ מְאוֹת שְׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה, אַרְבַּעִים וְתִשְׁעָה שְׁבוּעוֹת מֵהֶם כְּנִגְדֵי הַדְּרָגָה הַזֹּאת שֶׁל צַדִּיק שְׁנִקְרָא טוֹב, וְהִיא שְׁבִיעִי, וַיִּנִּיק מְנִיהּ הַשְּׁמִשׁ הַזֶּה שְׁלִמְטָה שְׁבַע שְׁבוּעוֹת שְׁבַע פְּעָמִים, כְּנִגְדֵי שְׁבַע שְׁבוּעוֹת שְׁבַע פְּעָמִים שֶׁהוּא יוֹנֵק מֵהָאֵם הָעֵלְיוֹנָה שְׁנִקְרָאת יוֹבֵל, וְכְנִגְדֵי שְׁנֵי יוֹבֵל שְׁלִמְטָה.

נִשְׁאָרוּ מִשְׁלֹשׁ מְאוֹת שְׁשִׁים

וְעֹשְׂרֵין יוֹמִין, לְקַבֵּל תְּרִין וְעֹשְׂרֵין אֲתוּון
דְּאוּרֵייתָא, דְּעֵלְמָא תַּתָּאָה אֲתַקְיִים עֲלֵיהּוּ,
דְּהָא צְדִיק דְּלַעֲיֵלָא תוֹרָה שְׂבַכְתָּב אִיתְקַרֵי.
וְכַד אֲשַׁתְּלִימוּ אִינוּן שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשָּׁה
וְשָׁשִׁים יוֹמִין, תִּיַיבִין תְּנַיִינוֹת לְקַבְּלָא מַהֲאֵי
דְּרָגָא דְטוֹב, דְּהֵאֵי דְרָגָא, וְכָל אִינוּן שְׂבַע
דְּרָגִין עֵילְאִין, תִּיַיבִין תְּנַיִינוֹת לְקַבְּלָא מִן אִימָא
עֲלָאָה.

וְהֵאֵי דְרָגָא דְעֵשְׂרֵי דְשִׁלְטָא בְּלִילְיָא, יַנְקָא
מַהֲאֵי דְרָגָא דְאִיתְקַרֵי (שְׂבִינְתָא תַּתָּאָה דִּינְקָא
מַהֲוָא) צְדִיק. וּבְגִין דְּהֵוָא צְדִיק אֲמֵלִי לָהּ
מַהֲנָהוּ תַפְנוּקִין עֵילְאִין, וַיַּנְקָא מַגִּיָּה, אִיקְרֵי
סִיְהָרָא. דְּכַמָּה דְּהֵאֵי סִיְהָרָא תַּתָּאָה, לִית לָהּ
נְהוּרָא מַגְרָמָה, אֲלָא מַאי דְאֲתִיְהִיב לָהּ מִן
שְׂמָשָׁא. הָכִי נְמִי הֵוָא דְרָגָא דְלַעֲיֵלָא.

וְהֵאֵי דְרָגָא אִיקְרֵי יַמָּא דְחַכְמָתָא לַעֲיֵלָא,
וְקִיַימֵי תְרִיסַר שְׂבָטִין עֵילְאִין קְדִישִׁין.
תְּלַתָּא לְצַפּוֹנָא. וְתַלְתָּא לְדְרוֹמָא. וְתַלְתָּא
לְמַעְרָבָא. וְתַלְתָּא לְמִדְיַנְחָא. וְהֵאֵי יַמָּא
דְּחַכְמָתָא עֲלֵיהּוּ. וְלַקְבִּלְיָהוּן לְתַתָּא, תְרִיסַר
שְׂבָטִין, קִיַימִין סַחְרָנִי מְדַבְּחָא, כִּי הֵאֵי גְוּוֹנָא.
וְלַקְבֵּל הֵאֵי דְרָגָא, עַבְד שְׁלָמָה יַמָּא לְתַתָּא,
(מ"א ז כה) עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי בָּקָר.

וְהֵאֵי יַמָּא דְלַעֲיֵלָא, מַאי טַעְמָא אִיקְרֵי יַם.
אֲלָא בְּגִין הֵוָא דְרָגָא דְצְדִיק, דְאֲמֵלִי
לְהֵאֵי יַם, אֲקַרֵי יוֹם, דְכַתִּיב וַיִּקְרָא אֱלֹהִים
לְאוֹר יוֹם. וְכַתִּיב (תהלים צז יא) אוֹר זָרַע לְצְדִיק.
וְהֵאֵי נְהִיר בְּרָזָא דו"ו דְשָׁמָא קְדִישָׁא, דְבִיָּה
אֲמֵלִי לְהֵאֵי יַם, דְאֲקַרֵי ה"א תַּתָּאָה, בְּתַרְאָה
דְשָׁמָא קְדִישָׁא.

הָרָא הוּא דְכַתִּיב, (קהלת א ז) כָּל הַנְּחָלִים הוֹלְכִים
אֶל הַיָּם. כָּל: דָּא דְרָגָא דְצְדִיק, דְאִיקְרֵי
כ"ל, בְּגִין דְּכָל תַּפְנוּקִין מַגִּיָּה נְפַקִין. הַנְּחָלִים:

וַחֲמִשָּׁה עֶשְׂרִים וְשָׁנַיִם יָמִים,
כְּנִגְד עֶשְׂרִים וְשָׁתִים אוֹתִיּוֹת שֶׁל
הַתּוֹרָה שֶׁהָעוֹלָם הַתַּחְתּוֹן עוֹמֵד
עֲלֵיהֶם, שֶׁהֵרִי הַצְּדִיק שֶׁלְמַעְלָה
נִקְרָא תּוֹרָה שְׂבַכְתָּב, וְכַשְׁנֹשְׁלָמוּ
אוֹתָם שְׁלֹשׁ מֵאוֹת שָׁשִׁים וַחֲמִשָּׁה
יָמִים, שְׂבִים שְׁנֵית לְקַבֵּל מִהַדְרָגָה
הַזֹּאת שֶׁל טוֹב, שֶׁהַדְרָגָה הַזֹּאת וְכָל
אוֹתָן שְׂבַע דְרָגוֹת עֲלִינוּת, שְׂבִים
שְׁנֵית לְקַבֵּל מִן הָאֵם הָעֲלִיוֹנָה.

וְהַדְרָגָה הַזֹּאת שֶׁל הַלְּבָנָה שֶׁשׁוֹלְטָת
בְּלִילְיָה, יוֹנְקָת מִהַדְרָגָה הַזֹּאת
שֶׁנִּקְרָאת (שְׂכִינָה תַּחְתּוֹנָה שְׂוִינְקָת מֵאוֹת)
צְדִיק, וּמִשׁוֹם שְׁאוֹתוֹ הַצְּדִיק
מְמַלֵּא אוֹתָהּ מֵאוֹתָם הַתַּפְנוּקִים
הָעֲלִיוֹנִים וַיּוֹנֵק מִמֶּנָּה, נִקְרָאת
לְבָנָה, שֶׁכִּמוֹ שֶׁהַלְּבָנָה הַתַּחְתּוֹנָה
הַזֹּאת אֵין לָהּ אוֹר מַעֲצָמָה אֲלָא מִה
שֶׁנִּתֵּן לָהּ מִן הַשָּׁמֶשׁ, כִּדְגַם אוֹתָהּ
הַדְרָגָה שֶׁלְמַעְלָה.

וְהַדְרָגָה הַזֹּאת נִקְרָאת יַם הַחַכְמָה
לְמַעְלָה, וְעוֹמְדִים שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי
שְׂבָטִים עֲלִינוּת קְדוּשִׁים, שֶׁלְשָׁה
לְצַפּוֹן, וְשֶׁלְשָׁה לְדְרוֹם, וְשֶׁלְשָׁה
לְמַעְרָב, וְשֶׁלְשָׁה לְמִזְרָח, וְיַם
הַחַכְמָה הַזֶּה עֲלֵיהֶם, וְכַנְגֵּד
לְמַטָּה שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי שְׂבָטִים
עוֹמְדִים סְבִיב הַמְזוּבָּח כְּמוֹ זֶה.

וְכַנְגֵּד הַדְרָגָה הַזֹּאת עֲשֵׂה שְׁלָמָה יַם
לְמַטָּה, עוֹמֵד עַל שְׁנַיִם עֶשְׂרֵי בָּקָר.
וְהַיָּם הַזֶּה שֶׁלְמַעְלָה, מַה הַטַּעַם
נִקְרָא יַם? אֲלָא מִשׁוֹם אוֹתָהּ
דְרָגָה שֶׁל צְדִיק שֶׁמְמַלֵּאת אֶת
הַיָּם הַזֶּה נִקְרָא יוֹם, שֶׁכַּתּוּב
(בראשית א, ה) וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאוֹר
יוֹם, וְכַתּוּב (תהלים צז יא) אוֹר זָרַע
לְצְדִיק, וְזֶה מֵאִיר בְּסוּד שֶׁל ו"ו
שֶׁל הַשֵּׁם הַקְּדוּשׁ, שְׂבִי מְמַלֵּא אֶת
הַיָּם הַזֶּה, שֶׁנִּקְרָא ה"א תַּחְתּוֹנָה
הָאֲחֵרוֹנָה שֶׁבְּשֵׁם הַקְּדוּשׁ.

וְהוּא שְׂכַתּוּב (קהלת א ז) כָּל הַנְּחָלִים
הוֹלְכִים אֶל הַיָּם. כָּל - זֶה הַדְרָגָה
שֶׁל צְדִיק, שֶׁנִּקְרָא כ"ל, מִשׁוֹם
שֶׁכָּל הַתַּפְנוּקִים יוֹצְאִים מִמֶּנּוּ.

אינון חמש דרגין, דעמיה הולכים אל הים, לממלי לה.

והאי דרגא איקרי בת שבע, וכד נהיר האי צדיק להאי דרגא, פרזא דשבע שבועין שבע זמנין, פדין שמשא תתאה נהיר, פרזא דשבע שבועין שבע זמנין לסיהרא.

בגין כך, שנת הלכנה שלש מאות חמשה וחמשים יומין. תשעה וארבעין שבועין מנהון, לקביל האי דרגא שביעאה, נמא עילאה דנהרא מצדיק, בתשעה וארבעין שבועין נהורין עלאין, (נ"א שנת הלכנה כמה סני (נ"א הוי)

שנה יומין מ"ט שבועין מנהון לקבל ההוא דרגא ימא דלעילא, לקבלא מיניה) אשתארו תריסר יומין לחושפן שנה. לקביל תריסר שבטין דסחרני האי נמא, למטר מטרת משפנא, בתריסר תרעין עלאין, דאית בירושלם עלאה. ומאורחא דאנון תרעין, נקין אינון שבטין, מאימא תתאה, כל חד לסטריה, פדחזי ליה, הדא הוא דכתיב, (יחזקאל שער יהודה אחר.

ועל דא כתיב, (ישעיה מג ז) כל הנקרא בשמי, דא דרגא דצדיק, דנהיר בחילא דשמיה. ולכבודי בראתיו, לאנהרא לההוא אתר דאקרי כבודי בראתיו. ודא נמא דחכמתא, דאקרי כבוד ה', דאתגלי במשפנא. יצרתיו, דא רזא דיום דלתתא, דאיהו לקבל כל דלעילא. ועל דא כתיב, (שם מה ז) יוצר אור. והאי צדיק לעילא לא כתיב ביה יצירה, עד דאיתגלי עבידתיה לתתא, ונהיר עלמא תתאה מניה.

אף עשיתיו, דא סיהרא לתתא, הדא הוא דכתיב, (שם) ובורא חשף. פד איתחברו, פדין עושה שלום, שלמא לעלמא. הדא הוא דכתיב, ויהי ערב ויהי בקר יום אחד. פדין פשהתחברו, אז עושה שלום, שלום לעולם. זהו שפתוב (בראשית א, ח) ויהי ערב ויהי בקר יום

הנחלים - אותם חמש דרגות שעמו הולכים אל הים למלא אותה.

והדרגה הזו נקראת בת שבע, וכשמאיר הצדיק הזה לדרגה הזו, בסוד של שבעה שבועות שבע פעמים, אז השמש התחתון מאיר בסוד של שבעה שבועות שבע פעמים ללכנה.

משום כך שנת הלכנה שלש מאות חמשים וחמשה ימים. ארבעים ותשעה שבועות מהם כנגד הדרגה השביעית הזו, הים העליון שמאיר מצדיק בארבעים ותשעה שבועות אורות עליונים.

(שנת הלכנה כמה הרבה (הוא) שנה ימים ארבעים ותשעה שבועות. מהם כנגד אותה דרגת הים שלמעלה לקבל ממנו) נשארו שנים עשר ימים לחשבון שנה, כנגד שנים עשר שבטים שפוכים את הים הזה, לשמר משמרת המשפן בשנים עשר שערים עליונים שיש בירושלם העליונה. ומדרג אותם השערים יונקים אותם השבטים מאמא התחתונה, כל אחד לצדו פראוי לו. זהו שכתוב (יחזקאל מח) שער יהודה אחר.

ועל כן כתוב (ישעיה מג, ז) כל הנקרא בשמי, זו הדרגה של צדיק שמאיר בפח של שמו. ולכבודי בראתיו, להאיר לאותו המקום שנקרא כבוד בראתיו, וזה ים החכמה, שנקרא כבוד ה', שנתגלה במשפן. יצרתיו, זהו הסוד של הים שלמטה, שהוא כנגד כל שלמעלה, ועל זה כתוב (שם מה) יוצר אור. והצדיק הזה למעלה לא כתוב בו יצירה, עד שנתגלה מעשהו למטה, ומאיר העולם התחתון ממנו.

אף עשיתיו, זו הלכנה למטה, זהו שפתוב (שם) ובורא חשף. (בראשית א, ח) ויהי ערב ויהי בקר יום